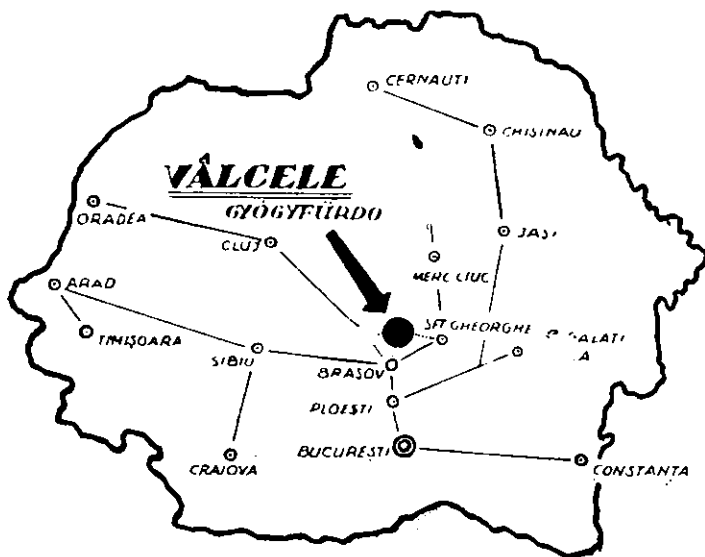

SZÉKELYSÉG

A SZÉKELYFÖLDET ÉS NÉPÉT ISMERTETŐ HAVI FOLYÓIRAT

Szerkeszti
BÁNYAI JÁNOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Odorhei.

Vâlcele híres régi fürdők az ország közlekedési hálózatában.

A fürdők feldolgozására kerítjük most a sort megtartván programmunkat, a ritkaságainknak az ismertetését. A Székelyföld igazán legrégebben ismert s ma is legjelentősebb gyógyvizének leírására szenteljük e számot. Ezzel egyben példát is akarunk mutatni arra, hogy a fürdőismertetéseknek mi minden dolgot kell tartalmazniok. Ma már nem elég frázisokat felhalmozni a közleményekben, hanem mindenkit érdeklő, érdekes és értékes adatokat kell a közönség rendelkezésére bocsátani. Ezt amint látjuk a füzetünk tartalmából könnyen meg is tehetjük, hisz a vizek jóságának ismertetésénél, semmiféle szempontból sem szorulunk üres dicsérő szavak keresésére.

ELŐFIZETÉS az 1935 évre: **100** Lei. (Kedvezményes 60 Lei) Magyarországiak befizetéséit (5—4 P.) elfogadja a Studium könyvkereskedés Budapest, IV. Kecskeméti-u. 8.

Akik január 1-óta nem fizettek legyenek olyan jók és az 1-ső számon feltüntetett hátralékaikat egyenlítsék ki.

Előfizetések beküldését kérjük!

Székelyföld kutatása.

A Székelyföld tudományos kutatására ez évben a Déli Hargita vidékét vette fel a Székely Nemzeti Múzeum. A biológusok csoportja *dr. Köntzey Gerő*, *Dobay László*, zoológusok *László Kálmán*, *Szabó József* botanikusok közreműködésével jun. 25 én kezdte meg a munkát a Szt. Annató környékén s Uzonkafürdőn végezték be a főként geológusokból álló csoport munkakezdő helyén s azokkal is még egyideig tovább dolgozva. A geológusok jul. 5. Szádeczky Gyula dr. egyet. tanár vezetése alatt a déli Hargita képződményeinek újabb feltárásait vették részletes munka alá megállapítva az egyes képződmények eddigi vitás határait. Felidéztek az emléket Budai József tanárnak, aki ezelőtt mintegy 50 évvel kezdte meg itt a munkát szép eredménnyel. E csoport aztán 5 napi munka után a Bodvaj bánya vasérctelepeit, dobostorta opál képződményeit s a közelben levő Érces borviz és a Benedek Elek barlangjának borviz fürdőjét vizsgálta át, majd utánna Herculean község érdekes földtani alakulataira került a sor. A kutatások a Filia község fölötti Kuvasszói rész s az ottani diatoma és vasérc telepek vizsgálatával fejeződött be. Innen a csoport egy része az almási barlang környékét egy másik pedig a Rika s Olt közti terület szelvényét tanulmányozta s így 16 án fejeződött be a sok értékes adattal és a múzeum számára gyűjtött anyagban gazdag kutatás.

Résztvettek még e munkában *Balogh Ernő dr. Török Zoltán és Bányai János geológusok*, *Bende Vilmos botanikus*, *József János zoológus*, *Csiky Gábor vegyész mérnök*, *Szócs Vilmos művésznövendék*, *Demeter László*, *Haáz Ferenc*, *Jancsó Gyula*, *Jodál Károly*, *Molnár István tanárjelöltek*, *Nyárády Antul tanuló*. A múzeumot *dr. Török Andor* elnök és *dr. Csulak Vilmos* igazgató képviselték. A kutatások eredményét *Kozma András*, *Biró István*, *dr. Fábián László*, *Borbáth Vilmos*, *Rozsonday Ádám*, *Toró József*, *Komparáj József*, *Kelemen István*, *Fosztó József*, *Essigmann János*, *dr. Györffy Béla* áldozatkészségei segítették s főként *Nagy Imre* földbirtokos és családja nagy fáradtsággal oldották meg az élelmezés nehéz kérdését.

Főjdrangos volt Targul Secuescen jul. 14-re virradó reggel 2 ó. 5 p.-kor amely kb. 2 másodpercig tartott és néhány másodperc múlva megismétlődött. A rengés megmozgatta a butor darabokat s iránya ÉNy—DNy volt. (Székelyföld 54.)

A virágzó agávé nagy feltűnést keltett, a helybeli ref. tanítónő-képző bejáratánál, mert itt nálunk a Székelyföldön ritkán ér el olyan nagy kort, hogy virágzásra kerülhetne a sor.

Fekete gólyát figyelt meg több éven keresztül az Uzonka patak mellett *Biró István* ny. tanár.

Lármafa.

Jakab Elek élete címmel tűzött ki 5000 lejes pályadíjat az *Unitárius Irodalmi Társaság*. Terjedelme 3—5 nyomtatott iv lehet, határidő 1936 június 1.

Elhunyt jun. 20 án Tusnádi Élthes Gyuláné tanárnő 83 éves korában Mercurea-Ciucon, ahol mintaszerű társadalmi munká ságával feledhetetlen emléket hagyott maga után.

Hadnagy Mihály corundi esperest, tiszteletet kiérdemlő s a községben eltöltött 40 éves szolgálata alkalmával szeretettel ünnepelték.

Dobos Ferenc dr. helybelt főgimnáziumi tanárt 30 éves tanári évfordulója alkalmával meleg szeretettel ünnepelték. Ez alkalommal a Főtanhatóság igazgatói címmel tüntette ki a történelmi adataink szorgalmas kutatóját s a társadalmi munkásságáról jól ismert költőt.

A Kemény Zsigmond Társaság Bakóczi Károly a kiváló novellistát s műfordítót, *Haáz F. Rezső* és *Vámszer Géza* ismert művészeket és a székely népművészet legjobb ismerőit tagjainak választotta.

Tauber Manyinak az ujabban Budapestre került csiki operaénekesnőnek a szereplését halottuk jul. 27-én a pesti rádióból, ahol a Gésák c. operett Mimosa szerepét énekelte.

Szacsvay László dr.-t (Târgul Secuesci származású) Kalocsára királyi ügyésznek nevezték ki.

Angi Dénes tanárt Mercurea Ciucból a Târgu Mureși gimnázium igazgatójává nevezték ki.

Új doktorok: *Váró György* (helyből), *Fogarassy József* (Turda), *Nagy J. Zoltán* (Târgul Secuesc.)

Unitárius lelkeszek konferenciája a székely anyavárosban. Julius 15—17-én folyt le a gazdag programmból álló továbbképző tanácskozás, amelyen *Vargha Béla*, *dr. Kiss Elek*, *dr. Guidó Béla*, *Lőrinczy Dénes*, *Máthé Sándor* tartottak előadásokat. Kegyeletes megemlékezéssel keresték fel Orbán Balázs székelyi sírját.

Az unitárius cserkészek Clujról júliusban 3 hetes táborozást rendeztek a mereștii barlang csodás vidékén *Lőrinczy Zoltán* tanár vezetésével. Értékes közmunkát végeztek az utak rendbehozásával.

Hargita vasöntő Mercurea Ciucon ismét megkezdte működését 45% os vasuti kedvezményel.

Fürdőink a kedvező időjárásra mind megteltek az idén.

Az ötödik műkedvelő zeneversenyt július 14-én rendezték meg Brateșen, amelyen 11 vónos és 4 fuvós zenekar vett részt.

Ezerédesnek nevezik a csikiak a zacharint, amely már sok válsárlónak hozott hatalmas pénzbüntetést a nyakába.

Kétféjű csecsemő került be Turiáról Tg. Secuesci muzeumba.

Irodalom—Lapszemle.

Küküllő c. alatt *ifj. Guidó Béla* szerkesztésében ez év folyamán új hetilap indult meg Diciosánmartinban.

Vizaga a »Nagymezőn« c. alatt Eperjessy Albert a székely gazda egyik fontos életmozzanatát veti papírra. (Székelyföld Tg. Secuesc 32-ik szám.)

A Székely Nemzeti Szabályrendeletek egész sorát közli a Csiki Lapok nyári számaiban *Tusnádi Élthes Gyula*.

Gagyí László: Bánatartók c. 288 oldalos regénye most jelent meg Târgu Mureşen. Az 1929-iki novellás első műve után már nagyobb teljesítményt s fejlődést jelentő munkát szívesen fogadták.

Nemes Dezső: Összes költeményei saját kiadásában most jelent meg Sfântugheorghen (ára 80 lej), amely sajátos modorával keltett feltűnést és nagyon vegyes hatást váltott ki. Érdekes gondolata a »Háromszékvármegye községei dalban« c. sorozata.

Varga Nándor Lajos (sfântugheorghei születésű) budapesti képzőművészeti főiskolai tanár értékes grafikai munkálkodását jelenti a most megjelent 2 díszes kiállítású fametszet kötet. (Balladák, a grafikai osztály munkálatai.)

A »Siculla« Gazda-Lap II. évf. 4—7 most megjelent számában igen fontos gyümölcsstermelési megszervező munkára ad mintát s értékes oktatást a károkozók ellen.

Németh F.: Adatok a réti gólyaorr ismeretéhez (franciául). A Görgényi havasokból Lapusnyárról ismerteti a gólyaorr (*Geranium palustre* f. *obtusatum* Ném.) egy új eddig ismeretlen formáját, mely az általánosan ismerttől a letompított levélcsucsaival tér el. (Bulet. Societ. de Stiinje V. 1931 Kolozsvár).

Befizetések 1934: Deutsch Ferenc, dr. I. Dienesch Jenő, dr. Gyöngyössy István.

Előfizetések az 1935 évre. *Helyből:* Biró Sándor 30, Czirják Hermin 30, Fancsali Balint, Maráth József, Nagy Elemér, Szabó Árpád 30, dr. Vároné Csathó Gabriella, Weress Margit 30, dr. Weisz Richard. — *Târgu Secuescről:* Paál Elek utján egész évre: Kaszinó. Papp Dénes, özv. Tóth Istvánné, Zajzon Sándor. *Féltvre:* Bajnok Jenő, Bándy Béla, Bene Albert, dr. Bertalan János, Botár Vilmos, Deutsch Ferenc dr. I. Dienes Ödön, dr. Gyöngyössy István, dr. Hollanday Pál, Jancsó F. Lajos, Mihály László, özv. Nagy Lázárné, dr. Török Ferenc. — Tatar János Fágáraş — dr. Borbáth Samuné 30 és Szabó József Cluj. — Biró István Tâlişoara (2 péld.) — M. Kiss Lajos Miskolc — Izreh József dr. Alsódabas. — Nagy Gyula Gheorgheni — Ujváry Elvira I. G. Duca.

1934 és 35 évekre: dr. Balogh Arthur Cluj. — Fülöp Géza Turda, Geley Vilmos Moritzfeld. — Török Zoltán Sighişoara. — *Egyet* Növ. Int. Debrecen. — dr. Zsakó Endre és ifj. Kozma András (5 péld.) Budapest.

Szerkesztőknek a székelyföldi ásványvizekről irt munkájának II. része megjelent s 15 lej beküldése ellenében megrendelhető a kiadónkban.